

Nymølle Stenindustrier A/S

Vittenvej 14, Haldum

8382 Hinnerup

**Tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 2a og 4b
Sønderhede, Sevel i Holstebro Kommune gældende i perioden
8. september 2020 til 7. september 2030**

Dato 08-09-2020

Sagsbehandler Nanna R. Lauridsen

raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +45 9243 2117

Sagsnr. 1-50-71-9-19

Side 1

Kortet viser det tilladte areal til råstofindvinding (blå flade), fortidsminder med beskyttelseszoner (gul cirkel), beskyttede sten- og jorddiger (gul linje) og matrikelskel (pink linje) på baggrund af luftfoto fra 2019 i 1:8.000.

Ansøger/indvinder:	Ejer:
Nymølle Stenindustrier A/S Vittenvej 14, Haldum 8382 Hinnerup	Kaj Jensen Bjørnkærvej 13 7830 Vinderup
CVR-nr.: 48885411	CVR-nr.: 57017716

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelse fra Region Midtjylland	4
A.1. Råstofloven.....	4
A.2. Miljøvurderingsloven	4
A.3. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen	5
B. Vilkår for indvindingen	6
B.1. Vilkår efter råstofloven	6
C. Generelle bestemmelser efter råstofloven.....	11
C.1. Råstofindvinding	11
C.2. Gyldighed og tilbagekaldelse	11
C.3. Tinglysning og sikkerhedsstillelse	11
C.4. Tilsyn og besigtigelse	12
C.5. Indberetning af indvunden mængde	12
C.6. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.....	12
C.7. Råstofafgift	13
C.8. Ændring af vilkår	13
D. Generelle bestemmelser efter anden lovgivning	14
D.1. Fortidsminder.....	14
D.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.	14
D.3. Dræn	14
D.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter	14
D.5. Forsyningsledninger	15
D.6. Stationære olietanke	15
D.7. Affaldshåndtering	15
D.8. Tilførsel af jord til råstofgrave.....	15
E. Region Midtjyllands behandling af sagen.....	16
E.1. Planforhold.....	16
E.2. Grundvand og vandforsyning	17
E.3. Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen....	18
E.4. Støj	20
E.5. Andre miljømæssige forhold	23
E.6. Graveafstande og skråninger	24
E.7. Vejforhold	26
E.8. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse	26
E.9. Konklusion	27
F. Grundlag for tilladelsen	28
F.1. Ansøgningens indhold	28
F.2. Høringssvar	30
G. Offentliggørelse og klagevejledning	43
G.1. Råstofafgørelsen.....	44
G.2. Screeningsafgørelsen iht. miljøvurderingsloven.....	44
G.3. Afgørelsen iht. habitatbekendtgørelsen	45

H. Orientering	46
I. Bilag	46

Tilladelse til råstofindvinding i perioden indtil 7. september 2030

Med denne tilladelse har ansøger lov til at grave på det areal, der fremgår af forsiden, på de betingelser, som fremgår af vilkårene i afsnit B og bestemmelserne i afsnit C-D.

A. Afgørelse fra Region Midtjylland

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7, stk. 1 og § 8, giver Region Midtjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af 375.000 m³ sand, grus og sten på de ca. 24 ha, der er angivet på vedlagte korttrids bilag A.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit B.1.

Når klagefristen for denne tilladelse er udløbet, bortfalder tilladelsen af 24. februar 2017, ligeledes til råstofindvinding på matr.nr. 2a og 4b Sønderhede, Sevel, såfremt der ikke er klaget over afgørelsen.

A.2. Miljøvurderingsloven²

Råstofindvinding på arealer under 25 ha er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 2a, og er derfor underlagt lovens bestemmelser om screening af projektets virkning på miljøet.

Med henvisning til miljøvurderingslovens § 21 har Region Midtjylland udført en screening under hensyntagen til kriterierne i bekendtgørelsens bilag 6. Ved screeningen er projektets karakteristika, projektets placering, samt karakteren af den potentielle indvirkning på miljøet blevet vurderet.

På baggrund af screeningen vurderer Region Midtjylland, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er underlagt krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Screeningsafgørelsen er vedlagt som bilag B.

¹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer

² LBK nr. 973 af 25/06/2020 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

A.3. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen³

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6 foretages en vurdering af om det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte. Der kan endvidere ikke gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle-, opholds- og fødesøgningsområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV (bilag IV-arter) eller arter omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet i deres naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Region Midtjylland har vurderet, at projektet ikke vil medføre direkte eller indirekte påvirkninger af Natura 2000-områder eller af levevilkårene for beskyttede dyre- og plantearter, og finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering for indvindingens virkning på Natura 2000-områderne, jf. habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 2. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit E.3.

³ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

B. Vilkår for indvindingen

I det efterfølgende defineres indvindingsområdet som det areal, som tilladelsen omfatter. Gravearealet defineres som det areal indenfor indvindingsområdet, hvor der må graves.

B.1. Vilkår efter råstofloven

1. Tilladelsen til indvinding af råstoffer og efterbehandling er gældende i perioden fra 8. september 2020 til 7. september 2030.
2. Der må højst indvindes 375.000 m³ råstoffer pr. år.
3. Råstofftilladelsen omfatter det areal på 24 ha, der fremgår af bilag A.
4. Der må højst indvindes på 10 ha af indvindingsområdet ad gangen.

Før indvindingen påbegyndes

5. Der skal stilles en garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må benyttes.
6. Der skal foretages en skelfastlæggelse ved indvindingsområdets sydlige afgrænsning til matr.nr. 1d Sønderhede, Sevel. Skelfastlæggelsen skal foretages af en landinspektørvirksomhed med inddragelse af ejendommenes ejere, med mindre ejerne selvstændigt kan opnå enighed om skellet.
7. Gravearealet skal afsættes i marken i overensstemmelse med vilkår 23-27 og bilag A. Afmærkningens placering skal fremgå af graveplanen. Afmærkningen skal være tydelig og må ikke fjernes eller dækkes med jord.
8. Der skal foreligge en grave-og efterbehandlingsplan, som er godkendt af Region Midtjylland. Gravningen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med den godkendte plan.
9. Indvindingen må påbegyndes, når Region Midtjylland har modtaget og godkendt en grave- og efterbehandlingsplan.

Godkendt materiel

10. Regionen har godkendt anvendelse af 2 gummihjulslæssere og 2 tørsigteanlæg. Ændring i antal og type af maskiner og anlæg må kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

Driftstider

11. Indvinding og oparbejdning må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 07.00-18.00, dog ikke helligdage
- lørdag kl. 07.00-14.00, dog ikke helligdage.

12. Udlevering og læsning af materialer, herunder kørsel indenfor indvindingsområdet, må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 06.00-18.00, dog ikke helligdage
- lørdag kl. 07.00-14.00, dog ikke helligdage.

Kørsel i råstofgraven

13. Udenfor driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

Støj

14. Udsendelse af ekstern støj fra grusgraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ved beboelse i nedenstående tidsrum ikke overstige følgende værdier:

- mandag til fredag kl. 7.00-18.00: 55 dB(A)
- mandag til fredag kl. 06.00-07.00: 40 dB(A)
- lørdag kl. 07.00-14.00: 45 dB(A)

Udenfor disse tidsrum har virksomheden ikke tilladelse til drift.

15. I forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsperioder accepteres i tidsrummet 7.00-17.00 på hverdage et støjniveau på 60 dB(A). Arbejdet skal dog tilrettelægges således, at støjgener minimeres mest muligt.

16. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjregninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjmålinger og støjregninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

17. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes således, at ovennævnte grænseværdier kan overholdes.

18. Der skal etableres støjvold mod ejendommen Viborgvej 318, 7830 Vinderup, matr.nr. 4i Sønderhede, Sevel iht. den godkendte grave- og efterbehandlingsplan.

Støv

19. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

20. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.

21. Råstoffer og jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

22. Interne køreveje og materialebunker skal vandes i tørre perioder for at dæmpe støvgener.

Graveafstande og begrænsninger

23. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere skel til matr.nr. 4i Sønderhede, Sevel end 5 meter, når der efterbehandles ved neddosning, og 3 meter, når der efterbehandles ved opbygning, undtagen hvor der anlægges støjvold, jf. vilkår 18, vilkår 24 og den godkendte grave- og efterbehandlingsplan.

24. Støjvolde og oplag af muld og overjord skal placeres i en afstand til skel til matr.nr. 4i Sønderhede, Sevel på min. 3 meter.

25. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere skel til matr.nr. 1d Sønderhede, Sevel, hvor der er fredskov og et beskyttet dige, end 10 meter. Oplag af muld og overjord må etableres indenfor de 10 meter med en afstand på mindst 3 meter til skel.

26. Der må ikke graves med risiko for skred udenfor indvindingsområdet.

27. Der må ikke graves stejlere end 1:1,5 fra beskyttelseszonerne til de to beskyttede gravhøje langs den østlige afgrænsning af indvindingsområdet. Oplag af muld og overjord må ikke placeres indenfor beskyttelseszonerne.

28. Der må ikke graves under grundvandsspejl, og der skal holdes min. 1 meters afstand til højeste grundvandsstand, som målt jf. vilkår 29.

29. Koten (DVR90) for grundvandsstanden skal fastlægges to gange om året, hhv. april og oktober, ved pejlerør eller ved gravning. Resultatet skal sendes til regionen senest 1 uge efter pejling.

30. Der må ikke afledes spildevand uden særskilt tilladelse.

Bevaring af geologiske profiler

31. Blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i grusgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen forlange disse profiler bevaret, af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

32. Olie- eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme og håndteres som forurenede jord.

33. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter, eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

34. Brændstoftanke med tilhørende slanger og studs samt øvrige olie- og kemikaliebeholdere skal anbringes i aflåselige, lukkede containere eller i bygninger med fast bund. Tanke og beholdere skal være forsynet med et opsamlingskar, som skal kunne rumme 100 % af beholdernes volumen. Alternativt skal der etableres godkendt afløb.

35. Der må ikke etableres underjordiske olietanke indenfor gravearealet.

36. Entreprenørtanke kan benyttes indenfor gravearealet, hvor der ikke er risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres udenfor gravearealet. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

37. Tankning af maskiner, tanke og øvrige anlæg samt reparation af materiel i råstofgraven skal foregå ved brug af spildmætter eller anden sikring mod spild på jorden.

38. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp/-spild.

39. Læssemaskiner og lign. skal senest ved arbejdstids ophør parkeres udenfor gravearealet.

Andre aktiviteter

40. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen inden for de næste to år, skal bortskaffes fra indvindingsområdet.

41. Råstofgraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne råstofgrav indvundne materialer. Tilførsel af råstoffer fra andre råstofgrave kan kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

Efterbehandling

42. Efterbehandlingen skal foregå løbende og skal være afsluttet inden tilladelsens udløb den 7. september 2030.

43. Afsluttes indvindingen inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

44. Der skal efterbehandles til jordbrugsmæssige formål i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland.

45. Ved efterbehandlingen skal afstanden til indvindingsområdets grænse være mindst 3 meter, undtaget ved gravhøjenes beskyttelseszoner.

46. Mod naboejendommene matr.nr. 4i og 1d Sønderhede, Sevel skal skråninger efterbehandles med anlæg ikke stejlere end 1:1,5.

47. Øvrige skråninger skal efterbehandles med anlæg så området er egnet til jordbrugsmæssig drift i overensstemmelse med den til enhver tid godkendte efterbehandlingsplan.

48. Fremgår det af en godkendt efterbehandlingsplan, kan der efterbehandles med bevarelse af stejlere enkeltskrænt til konkrete naturformål, såfremt Region Midtjylland vurderer at planen i tilstrækkelig grad kan fremvise en løsning for sikker færdsel i området, og planen ikke medfører væsentlig negativ påvirkning af de landskabelige hensyn.

49. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

C. Generelle bestemmelser efter råstofloven

C.1. Råstofindvinding

En tilladelse til indvinding af råstoffer kan gives for en 10-årig periode iht. råstoflovens § 9, stk. 1. I særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode. Region Midtjylland træffer afgørelse om tilladelsens varighed på baggrund af ansøgningens indhold samt en afvejning efter råstoflovens § 3, herunder sikring af råstofressourcens udnyttelse. Da efterspørgslen på råstoffer kan variere fra år til år, og da efterspørgslen kan være svær at forudsige, giver Region Midtjylland typisk tilladelse til råstofindvinding for en 10-årig periode, for at sikre at den pågældende råstofressource udnyttes fuldt ud. Afsluttes en råstofindvinding tidligere end tilladelsens varighed, vil indvindingsområdet blive efterbehandlet, og råstofftilladelsen vil blive afsluttet tidligere end den fastsatte udløbsdato.

Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til Region Midtjylland inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Region Midtjylland kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen.

C.2. Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøgeren besked, og gravningen må ikke startes før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre andet fremgår af tilladelsens vilkår.

Råstofftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

C.3. Tinglysning og sikkerhedsstillelse

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene. Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.750 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Der skal stilles en garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling. Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset, nominel økonomisk sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

C.4. Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynsmyndigheden har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

C.5. Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videregiver indberetningen til Danmarks Statistik.

C.6. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en underskrevet erklæring af den nye indvinder, der fastslår at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal desuden vedlægges underskrift fra ejendommens ejer, med dokumentation for at denne er indforstået med indvinder-skiftet.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Midtjylland kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

C.7. Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved SKAT, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

C.8. Ændring af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

D. Generelle bestemmelser efter anden lovgivning

D.1. Fortidsminder

Hvis der under råstofindvindingen fremkommer fortidsminder, skal indvindingen i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til Holstebro Museum, Museumsvej 2B, 7500 Holstebro, info@holstebro-museum.dk, tlf. 96 11 50 10, jf. museumslovens § 29.

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25. Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes.

Region Midtjylland opfordrer derfor altid til, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse, såfremt museet anbefaler det.

D.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse og landzonetilladelse til dette. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne, brovægte, stationære tankanlæg eller lignende. Ansøgning skal indsendes til kommunen.

D.3. Dræn

Jf. vandløbslovens⁴ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Funktionen af områdets drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer skal ske efter aftale med kommunen, som er vandløbsmyndighed.

D.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsens⁵ § 6 fremgår det, at:

- Digesvalereder ikke må ødelægges i perioden 1. april-31. august.

⁴ LBK nr. 1217 af 25/11/2019 Bekendtgørelse af lov om vandløb

⁵ BEK nr. 1466 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt

En række arter er desuden beskyttet jf. habitatbekendtgørelsens bilag IV. Disse bilag IV-arter er beskyttede overalt, hvor de forekommer. Dette kan betyde, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke kan udføres uden særlige hensyn. Følgende arter kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave: spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, strandtudse og arter af flagermus. Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV-arter.

Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV-arter og fredede arter.

D.5. Forsyningsledninger

Gravearbejde nær og under forsyningsledninger skal følge gældende forskrifter og vejledninger, herunder "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg"⁶, "Pas på gasledningerne. Tekniske forskrifter for arbejder i nærheden af gasledninger" udgivet af de danske naturgasselskaber og HOFOR, "Pas på ledningerne og livet" udgivet af Sikkerhedsstyrelsen m.fl. samt øvrige generelle anvisninger fra ledningsejere.

D.6. Stationære olietanke

Olietankbekendtgørelsens⁷ krav og øvrige krav i olietankenes typegodkendelser til indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden inspektion skal til enhver tid være overholdt. Kommunen er myndighed vedr. olietankbekendtgørelsen.

D.7. Affaldshåndtering

Affald må ikke henlægges i råstofgraven, men skal jf. miljøbeskyttelseslovens⁸ §§ 43, 44 og 45 håndteres i henhold til Holstebro Kommunes affaldsregulativer.

D.8. Tilførsel af jord til råstofgrave

Tilførsel af såvel forurennet som uforurennet jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens⁹ § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

⁶ BEK nr. 1112 18/08/2016 Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg.

⁷ BEK nr. 1257 af 27/11/2019 Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

⁸ LBK nr. 1218 af 25/11/2019 Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse

⁹ LBK nr. 282 af 27/03/2017 Bekendtgørelse af lov om forurennet jord

E. Region Midtjyllands behandling af sagen

E.1. Planforhold

Råstofplan

Det ansøgte indvindingsområde er beliggende i graveområde Herrup, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Side 16

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

Der bør ske gennemgravning af skel mellem indvindingsområder, der udnyttes af forskellige firmaer eller på forskellige tidspunkter.

Hensynet til naboer, natur, grundvand og kulturhistorie – og hvad der i øvrigt fremgår af råstoflovens § 3 samt øvrig lovgivning (f.eks. Natura 2000) – skal afvejes i forbindelse med ny råstofindvinding. Råstofplan 2016 er miljøvurderet i henhold til miljøvurderingsloven. Det er i den forbindelse konkluderet, at der i planens graveområder ikke er væsentlige interessekonflikter, som ikke kan forebygges eller afbødes ved sagsbehandling og vilkårsstillelse i forbindelse med en konkret råstofansøgning.

Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer er indarbejdet i Kommuneplan 2017-2029 for Holstebro Kommune.

I kommuneplanen er der udpeget følgende arealinteresser i indvindingsområdet:

- Skovrejsningsområder - ønsket
- Område med drikkevandsinteresser (OD)
- Bevaringsværdigt landskab (Karup Hedeslette, tilstødende mod syd)
- Særlig værdifuldt landbrugsområde (tilstødende mod øst)

Kommuneplanens retningslinjer for disse arealinteresser er inddraget i regionens vægtning efter råstofloven.

Udpegningerne er ikke af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling. Ligeledes vil råstofindvindingen ikke få konsekvenser for kommunens arealplanlægning.

Regionen vurderer, at Karup Hedeslette ikke vil blive påvirket af råstofindvindingen, da der er stillet vilkår om afstand til skel, jf. vilkår 25.

Indvinder har planlagt at efterbehandle arealet til jordbrugsmæssig drift efter endt indvinding. Råstofindvindingen er ikke til hinder for, at der på et senere tidspunkt kan ske skovrejsning på arealet.

En mindre del af det særligt værdifulde landsbrugsområde berøres af råstofindvindingen (ca. 1.800 m²). Da indvindingsområdet vil blive efterbehandlet til jordbrugsformål, vurderer regionen, at det ikke vil få en betydelig konsekvens for det samlede landbrugsområde.

Regionens vurdering i forhold til drikkevandsinteresser (OD) er beskrevet nedenfor.

Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

E.2. Grundvand og vandforsyning

Arealet ligger i område med drikkevandsinteresser (OD), udenfor område særlige drikkevandsinteresser (OSD) og udenfor indvindingsopland til almene vandværker. Der bliver ikke gravet under grundvandsspejlet i nærværende råstoftilladelse. Grundvandet findes ca. 10-12 meter under terræn. Indvinder har oplyst, at der graves ned til ca. 7-10 meter under terræn. Der er et vandforsyningsanlæg i form af en enkeltindvinding på ejendommen Viborgvej 318, 7830 Vinderup, ca. 120 meter vest for indvindingsområdets afgrænsning. Der er i øvrigt ikke indvinding af drikkevand indenfor 300 m fra råstofindvindingen.

Det ansøgte vurderes ikke at indebære en væsentlig risiko for forurening af konkrete drikkevandsforsyninger eller de overordnede drikkevandsinteresser. Til generel sikring af jord og grundvand stiller regionen dog forebyggende vilkår mod forurening, herunder håndtering af olie, kemikalier og affald (se vilkår 32-39). Nymølle Stenindustrier har oplyst, at mobile maskiner parkeres på lager- og produktionspladsen (matr.nr. 88i og 88k Sønderhede, Sevel) efter arbejdstid og mobile tanke opbevares på lagerpladsen (Viborgvej 328).

Holstebro Kommune har i deres høringssvar opfordret til, at regionen stiller vilkår om afstand til grundvandsspejlet, om at grundvandsstanden skal fastlægges, om sikring mod dannelse af

grundvandssø på det efterbehandlede areal og om sikring mod afstrømning til en evt. sø. Vilklårene er foreslået for at tage højde for fremtidige klimæændringer og af hensyn til vandkvaliteten for enkeltindvindere i området.

Regionen vurderer, at sandsynligheden for dannelse af en grundvandssø på det efterbehandlede areal er lille, da der føres store mængder sand tilbage ved efterbehandling (der indvindes primært sten fra indvindingsområdet). På baggrund af Holstebro Kommunes høringssvar har regionen dog præciseret vilkår 28 og tilføjet vilkår 29 for at sikre, at der holdes afstand til det terrænnære grundvandsspejl. Regionen Midtjylland vurderer, at fastlæggelse af højeste og laveste grundvandsstand ved pejling i hhv. oktober og april måned (vilkår 29), samt en graveafstand på minimum 1 meter til højeste målte grundvandsstand (vilkår 28) er tilstrækkeligt som sikring for, at der ikke dannes en permanent grundvandssø som følge af råstofindvindingen på arealet. Vilklårene er dermed en yderligere sikring af vandkvaliteten for enkeltindvindere i området. Tidspunkterne for pejling af grundvandsstanden er fastsat som måneden med hhv. den højeste og den laveste nedbør i Holstebro Kommune jf. Referenceværdier (2006-2015) fra DMI (<https://www.dmi.dk/vejrarkiv/>).

Vedr. beskyttelse af evt. dræn i nærheden af indvindingsområdet, henviser regionen til de generelle bestemmelser om dræn, som beskrevet i afsnit D.3.

E.3. Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen

Natura 2000 og bilag IV-arter

Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde nr. 41 og fuglebeskyttelsesområde nr. 29, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø, som ligger 3,2 km mod nord. Natura 2000-området er udpeget på baggrund af 19 naturtyper, 3 fuglearter og 4 øvrige arter. Området er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og arters levesteder: tør hede, surt overdrev, rigkær, stilkege-krat, skovbevokset tørvemose samt odder, blank seglmos, rørdrum, fiskeørn og rastende stor skallesluger.

Det ansøgte areal anvendes til råstofindvinding og jordbrugsmæssig drift på nuværende tidspunkt. Regionen har ikke kendskab til, at nogen af arterne eller naturtyperne fra udpegningsgrundlaget findes på eller nær det ansøgte område. Der findes ikke vandløb i nærheden af det ansøgte område, som kan påvirke de våde naturtyper i Natura 2000-området. Derudover er omfanget af den generelle miljøpåvirkning fra råstofindvinding, så som støj, støv og vibrationer, lokal. Regionen vurderer derfor, at der ikke vil ske nogen påvirkning af Natura 2000-området pga. afstanden hertil.

Ifølge Naturdata fra Danmarks Arealinformation er der fundet spidssnudet frø (bilag IV-art) i en sø 1,5 km Ø for det ansøgte areal (registreret i 2013). Samme sted er der registreret butsnudet frø (bilag V-art), skrubtudse og lille vandsalamander (fredede arter). I skovplantagen syd for det ansøgte område er der i 2012 registreret tre beskyttede fuglearter: sortspætte, natravn og hedelærke (rødlistet).

Under NOVANA-undersøgelsen i 2007 er der registreret sangsvane tæt på Bjørnkærvej 11, 400 m Ø for det ansøgte areal. Ifølge fugleognatur.dk ses sangsvanen primært om vinteren, hvor den fouragerer i store flokke på marker med vinterafgrøder. Da indvindingsområdet er omgivet agerjord, vurderer regionen, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil påvirke sangsvanen væsentligt. Da arealet benyttes til landbrugsmæssige formål og råstofindvinding, forventer regionen ikke, at der lever beskyttede arter efter bilag IV på det ansøgte areal.

Holstebro Kommune har i deres høringssvar oplyst, at følgende bilag IV-arter kan forekomme i Holstebro Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, strandtudse, odder, birkemus, småflagermus, markfirben, grøn kølleguldsmed, vandranke og gul stenbræk. Kommunen har ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter i indvindingsområdet, og vurderer at bilag IV-arterne ikke vil blive påvirket af råstofindvindingen.

Indvindingen vurderes på ovennævnte grundlag ikke at medføre direkte eller indirekte indvirkninger på nærmeste Natura 2000-område eller på levevilkårene for beskyttede dyre- og plantearter. Region Midtjylland finder derfor, at der ikke skal foretages en konsekvensvurdering af indvirkninger på Natura 2000-området eller bilag IV-arter.

Beskyttede naturtyper

De nærmeste registrerede naturtyper, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, (søer, moser, vandløb og eng) findes i en afstand af 500-800 meter fra det ansøgte areal. Regionen vurderer, at indvindingen ikke vil påvirke registreret § 3-natur pga. afstanden til naturarealerne.

Digesvaler

Nymølle Stenindustrier har oplyst, at der findes omkring 250 ynglepar af digesvaler i det nuværende indvindingsområde, som er bekræftet ved besigtigelse af Dansk Ornitologisk Forening (DOF).

I Danmark er digesvalen fredet og rødlistet (næsten truet) og ifølge artsfredningsbekendtgørelsen § 6 må digesvalereder ikke ødelægges i perioden 1. april-31. august, hvor de yngler. Digesvaler yngler

kolonivist i lodrette, sandede skrænter og forekommer derfor ofte i grusgrave.

Miljøstyrelsen er myndighed ift. artsfredningsbekendtgørelsen Hvis Region Midtjylland på tilsyn får mistanke om at artsfredningsbekendtgørelsens bestemmelser ikke bliver overholdt, tager regionen kontakt til Miljøstyrelsen for at oplyse dem om forholdet.

Region Midtjylland har stillet vilkår om at der ved efterbehandling kan efterlades en stejl skråning af hensyn til at digesvalerne kan benytte området efter råstofindvindingen er afsluttet (vilkår 48).

Det kan bremse råstofindvindingen, hvis digesvalerne etablerer reder i den aktive gravefront udenfor driftstiden/over en weekend. For at undgå at den aktive gravefront bliver et egnet areal for digesvaler, kan hældningen på den øverste del af gravefronten laves i 1:2 ved driftstidens afslutning.

Fredskov

Der er et større fredskovsareal umiddelbart syd for indvindingsområdet, på matr.nr. 1d Sønderhede, Sevel. Fredskoven består af Borbjerg Plantage, Sevel Plantage og Nordre Feldborg Plantage (fordelt over flere matrikler). Skoven er omkranset af et beskyttet sten- og jorddige, som også er bevokset med træer. Region Midtjylland har i forbindelse med sagsbehandlingen spurgt Miljøstyrelsen (som er fredskovsmyndighed) om hvor stor en afstand, det er nødvendigt at holde til fredskoven for at sikre, at den ikke bliver påvirket af råstofindvindingen. Miljøstyrelsen har på baggrund af tidligere erfaringer anbefalet en sikkerhedsafstand på 10 meter til skovgrænsen (matrikelskellet) i dette tilfælde. Regionen har derfor stillet vilkår om, at der ikke må graves nærmere skoven/matrikelskellet end 10 meter (vilkår 25) og vurderer dermed, at fredskoven og det beskyttede sten- og jorddige ikke vil blive påvirket af råstofindvindingen.

E.4. Støj

Støjgrænser

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave i det åbne land bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", og herunder områdetype 3 "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder"¹⁰.

Miljøstyrelsen anfører dog samtidig, at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt. Det er derfor ønskeligt, at støjniveauet fra

¹⁰ Jf. Tabel I (side 15) i Vejledning fra Miljøstyrelsen – Ekstern støj fra virksomheder, vejledning nr. 5/1984, november 1984

virksomheder er så lav som muligt og fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjvilkår for områdetype 3, er en rimelig afvejning af hensynet til indvindingens stedbundne karakter, og hensynet til en forventning om lavt støjniveau i det åbne land.

Dog vurderes det, at der typisk er mulighed for at tilrettelægge driften således, at støjen lørdage i tidsrummet 07:00- 14:00 kan bringes ned til 45 dB(A), f.eks. kan aktiviteten sædvanligvis begrænses til udlevering af råstoffer indenfor denne grænse.

Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der særligt knytter sig en forventning om lavere støjniveau på lørdage 7:00-14:00 i det åbne land, end den der normalt vil forekomme i områdetype 3.

Støjniveauet målt som, det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r , bør derfor således ved **beboelse** (ved spredt bebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af beboelsesejendomme, i boligområder som alle opholdsarealer indenfor området) i nedenstående tidsrum ikke overstige:

Mandag til fredag

- 55 dB(A) i tidsrummet fra kl. 07.00 - 18.00
- 45 dB(A) i tidsrummet fra kl. 18.00 - 22.00
- 40 dB(A) i tidsrummet fra kl. 22.00 - 07.00

Lørdag

- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 07.00 - 14.00¹¹
- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 14.00 - 22.00
- 40 dB(A) i tidsrummet kl. 22.00 - 07.00

Søn- og helligdage

- 40 dB(A) hele døgnet

Driftstider

På baggrund af ansøgningen, herunder oplysninger om anlæg der planlægges benyttet, er den tilladte driftstid fastsat til hverdage 7.00-18.00 og lørdage 7.00-14.00 for alle anlæg, dog med mulighed for udlevering og læsning, herunder kørsel på indvindingsområdet, hverdage 6.00-7.00 (vilkår 11-12). Vilkårene er stillet for at sikre, at støjgrænserne kan overholdes til de nærmeste naboer.

Indvinder har oprindeligt søgt om fuld drift (alle anlæg) hverdage 6.00-18.00 og lørdage 7.00-14.00, men har den 6. februar 2020

¹¹ Region Midtjylland har sænket støjgrænsen i dette tidsrum ift. Miljøstyrelsens vejledning. Ifølge vejledningen er støjgrænsen 55 db(A) i dette tidsrum.

ændret de ansøgte driftstider til fuld drift hverdage 7.00-18.00 og lørdage 7.00-14.00 og derudover udlevering og læsning hverdage 6.00-7.00.

Sammenlignet med den tidligere råstoftilladelse på området har Region Midtjylland udvidet den tilladte driftstid til at omfatte udlevering og læsning på hverdage 6.00-7.00 og fuld drift lørdage 7.00-14.00. Driftstiden er udvidet på baggrund af, at regionen vurderer støjgrænserne kan overholdes, og at det er indenfor den almindelige driftstid for en råstofgrav. Aktiviteten i råstofgraven (indvindingsmængden) er uændret imellem nærværende tilladelse og den hidtidige tilladelse.

Maskiner og anlæg

Udover det godkendte materiel (vilkår 10) forventer regionen, at der vil blive anvendt yderligere to-tre maskiner til muldafrømning og efterbehandling af indvindingsområdet. Maskiner til muldafrømning og efterbehandling kan støje mere end maskiner til den daglige drift. Regionen har derfor stillet vilkår om, at der i kortere perioder accepteres et højere støjniveau fra råstofgraven (vilkår 15).

Side 22

Regionen har stillet vilkår om, at der skal etableres støjvold langs den vestlige side af indvindingsområdet mod beboelsesejendommen Viborgvej 318 (vilkår 18). Vilkåret er stillet af hensyn til naboens nære beliggenhed til råstofgraven. Uden etablering af en støjvold kan der være risiko for, at støjgrænserne ikke kan overholdes, baseret på standardberegninger for, hvordan støjniveauet fra råstofgrave aftager over afstand. Støjvolden opbygges af overjord/muld fra indvindingsområdet og fungerer således også som oplag af overjord. Støjvolden fjernes når råstofindvindingen er afsluttet, da overjorden/mulden skal anvendes til efterbehandling af indvindingsområdet. Etablering af oplag af muld og overjord anses for at være en del af råstofindvindingen og kræver derfor jf. planlovens § 36 stk. 1 nr. 7 ikke en landzonetilladelse. Støjvolden er allerede etableret i forbindelse med tidligere råstoftilladelser, jf. høringssvar fra Nymølle Stenindustrier (se afsnit F.2).

Regionen stiller vilkår om, at ændring i antal og type af maskiner og anlæg kun kan ske efter godkendelse fra regionen (vilkår 10). Vilkåret er stillet for at sikre, at der ikke tilføjes flere eller andre typer maskiner i råstofgraven end det, der har ligget til grund for regionens screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven og vilkår efter råstofloven, herunder vurdering af støj og støv. Vilkåret giver regionen mulighed for at vurdere om tilføjelse af andre eller flere maskiner i råstofgraven kræver yderligere eller ændrede vilkår til råstoftilladelsen og/eller en ny screening af projektet eller udarbejdelse af en støjrapport. Indhentning af godkendelse fra regionen består af en skriftlig meddelelse om de ønskede maskiner og antal forud for anvendelsen. Godkendelse fra regionen består af

en skriftlig accept af de ønskede maskiner og antal. Hvis det er nødvendigt at foretage vilkårsændringer eller en ny afgørelse efter miljøvurderingsloven, skal regionen foretage en høring forud for godkendelsen. Hvis regionen ikke kan godkende de ønskede maskiner vil der blive givet skriftlig besked, i overensstemmelse med forvaltningslovens regler. Udskiftning af materiel 1:1 kræver ikke godkendelse fra Region Midtjylland.

Hvis der opstår tvivl om støjgrænserne bliver overholdt, kan regionen kræve at virksomheden udfører støjberregninger (se vilkår 16). Støjberregninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes. Støjmålinger/støjberregninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5 1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.

Målingerne/berregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

E.5. Andre miljømæssige forhold

Støv

For at beskytte de nærmeste naboer til indvindingsområdet, har regionen stillet vilkår om begrænsning af støvgener i vilkår 19-22.

Kulturarv

Ved indvindingsområdets afgrænsning er der et beskyttet sten- og jorddige og to fredede gravehøje med 100 meters beskyttelseszone, som vist på bilag A.

Det beskyttede sten- og jorddige findes langs den sydlige afgrænsning af indvindingsområdet på matr.nr. 1d Sønderhede, Sevel. Diget omkranser fredskoven på naboejendommen og er bevokset med træer. Regionen har stillet vilkår om, at der skal holdes 10 meters afstand til matrikelskellet mod syd (vilkår 25). Afstanden er fastsat for at sikre, at fredskoven ikke bliver påvirket af råstofindvindingen (se nærmere beskrivelse på side 18), og vil samtidig sikre, at det beskyttede dige ikke påvirkes.

For at sikre, at de to beskyttede gravhøje langs den østlige afgrænsning af indvindingsområdet ikke påvirkes af råstofindvindingen er der stillet vilkår om, at der ikke må graves stejlere end 1:1,5 fra beskyttelseszonerne til gravhøjene, dvs. 100 meter fra gravhøjene (vilkår 27). En gravefront på 1:1,5 vil sikre, at

skråningen ikke skrider ind indenfor de 100 meters beskyttelsesafstand. Samtidig må muld- og overjord ikke placeres indenfor beskyttelseszonerne.

Region Midtjylland henviser i øvrigt til de generelle bestemmelser om fortidsminder i afsnit D.1.

Holstebro Museum har i deres høringssvar anbefalet, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse på området inden råstofindvindingen sættes i gang.

Landskab

Ved efterbehandling til jordbrugsformål sikres sammenhængen mellem det efterbehandlede indvindingsområde og det omkringliggende landskab, som består af landbrugsjord med spredt bebyggelse.

Terrænet sænkes varigt som følge af råstofindvindingen. I en stor del af graveområde Herrup er råstofferne allerede indvundet og arealerne efterbehandlet, dvs. at terrænet i området generelt er sænket.

I vilkårene for efterbehandling (vilkår 45-47) er der fastsat afstand til naboskel og min. hældning på skrænter mod naboskel for at sikre mod skred.

Forsyningsledninger

Ifølge Tingbogen er der ikke servitutter om forsyningsledninger på matr.nr. 2a og 4b Sønderhede, Sevel.

Regionen henviser til de generelle bestemmelser vedr. forsyningsledninger (afsnit D.5).

Færdsel i råstofgraven

Færdsel i råstofgraven, som er det eneste, der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres med hensyn til potentielle gener fra støv og støj ved at fastlægge vilkår om driftstider og vilkår om overholdelse af støjgrænser, se vilkår 11-12 og 14-16.

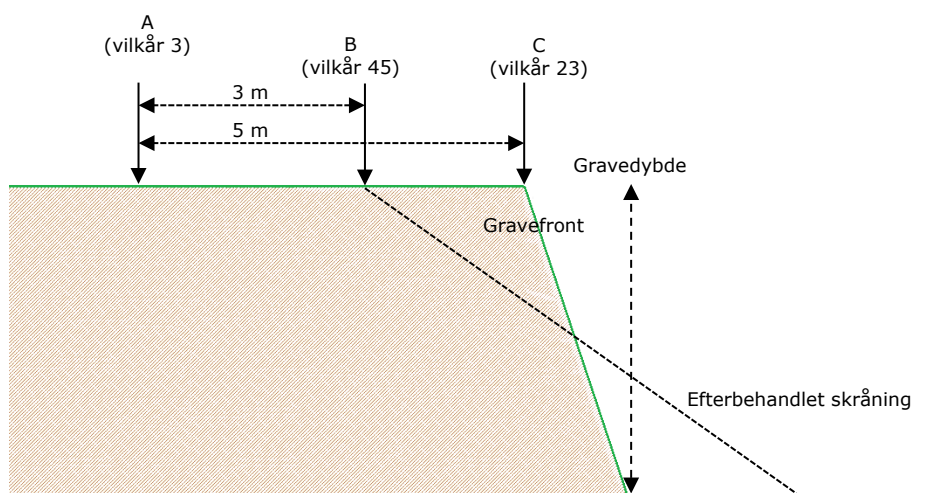
Region Midtjylland stiller vilkår om, at adgangsvejen til råstofgraven skal være afspærret med aflåst bom eller lignende udenfor driftstiden. Råstofgraven skal være afspærret for at undgå ulovlig færdsel i råstofgraven, herunder risiko for tyveri af brændstof og materiel, se vilkår 13.

E.6. Graveafstande og skråninger

Graveafstande skal fastsættes i graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på indvindingsområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at

udføre de planlagte periferiskråninger mangler, eller er skyld i uigenkaldelig påvirkning af beskyttede emner nær grusgraven. Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet (GVS), bør tage udgangspunkt i de i ansøgningen angivne gravedybder og koter, men skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold.

Figur 1 viser en principskitse for efterbehandling og en visualisering af afstandsvilkårene.

Figur 1. Principskitse for efterbehandling til naboskel mod vest. For afgrænsning mod øst og syd gælder andre vilkår. Punkt A er matrikelskellet og indvindingsområdets afgrænsning. Punkt B er min. afstand til naboskellet ved efterbehandling. Punkt C er min. afstand til naboskel ved gravning, når der efterbehandles ved neddosning.

Hvis der efterbehandles med opbygning af skrænter, er figurens punkt B min. afstand til naboskel mod vest, både ved gravning og ved efterbehandling.

Hvis der efterbehandles med neddosning af skrænter, svarer figurens punkt C til min. afstand til naboskel ved gravning og punkt B til min. afstand ved efterbehandling.

Det skal fremgå af grave- og efterbehandlingsplanen, som ansøger udarbejder, hvilken metode, der benyttes til efterbehandling.

Der er stillet vilkår om en graveafstand på min. 5 meter ved efterbehandling med neddosning og 3 meter ved efterbehandling med opbygning til matr.nr. 4i Sønderhede, Sevel (indvindingsområdets vestlige afgrænsning). Regionen vurderer, at disse graveafstande hindrer skred over skel. Dog er det indvinders ansvar, at grave forsvarligt, så afstandsvilkåret er et udtryk for mindsteafstanden.

Uanset om efterbehandlingen udføres ved neddosning eller opbygning skal der som minimum friholdes et areal på 3 meter til matrikelskellet

mod 4i Sønderhede, Sevel (vilkår 45). 3 meters afstand vil sikre, at der ikke sker nogen forstyrrelser af skel.

For indvindingsområdets østlige og sydlige afgrænsning er der stillet andre afstandsvilkår end for den vestlige afgrænsning. Se begrundelse for den sydlige afgrænsning under afsnittet "Natur, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen" (side 17) samt for den østlige afgrænsning under afsnittet "Kulturarv" (side 19).

Region Midtjylland har stillet vilkår om, at gravearealet skal afsættes i marken for at sikre, at nabomatriklerne 4i Sønderhede, Sevel og 1d Sønderhede, Sevel, hvorpå der findes fredskov og et beskyttet dige, samt beskyttelseszonerne til de to gravehøje ikke bliver berørt af råstofindvindingen (vilkår 7). Det er indvinders ansvar, at opmålingen af gravearealet er udført i overensstemmelse med vilkår 23-27 og bilag A og med den nødvendige præcision. Placeringen af afmærkningen af gravearealet skal fremgå af grave- og efterbehandlingsplanen.

Naturstyrelsen, som ejer matr.nr. 1d Sønderhede, Sevel, hvorpå fredskoven og dige findes, har gjort regionen opmærksom på, at der er uklare skelforhold mellem matr.nr. 1d og hhv. matr.nr. 2a og 4b Sønderhede, Sevel. Regionen har derfor stillet som vilkår at skellet skal fastlægges af en landinspektørvirksomhed med inddragelse af ejendommenes ejere inden råstoff tilladelsen må tages i brug (vilkår 6).

E.7. Vejforhold

Den eksisterende ind-/udkørsel via markvejen nord for indvindingsområdet med overkørsel til Viborgvej benyttes. Der foreligger en gældende overkørselstilladelse fra Holstebro Kommune. Der foregår også kørsel imellem produktions- og lagerpladsen på matr.nr. 88i og 88k Sønderhede, Sevel, hvor der foreligger en gældende råstoff tilladelse.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej (herunder støj og støv) reguleres af vejmyndighederne i samarbejde med politiet.

E.8. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse

Grave- og efterbehandlingsplanen skal give et overblik over, hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

På grund af, at råstofbranchen følger samfundsudviklingen er graveplan og periode kun vejledende, da en eventuel nedgang i væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes. Efterbehandlingsplanen er

ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret.

Den overordnede plan for gravning og efterbehandling udarbejdes af ansøger. Graveplanen skal anvise, hvorledes vilkårene for gravning forventes efterlevet, og indeholde et kort med angivelse af placering af støjvold, jorddepoter, stationære anlæg, afmærkning af gravegrænse, graveretning og opdeling i etaper.

Efterbehandlingsplanen skal tilgodese jordbrugsmæssige interesser og anvise, hvorledes vilkårene for efterbehandling forventes efterlevet og indeholde et kort, der angiver skråningsanlæg.

Indvinder har indsendt et forslag til grave- og efterbehandlingsplanen (af 14. marts 2019). Gravningen forventes af foregå i sydlig retning og i etaper af 10 ha. Indvundne sten transporteres til lager- og produktionspladsen (88i og 88k Sønderhede, Sevel) til videre forarbejdning og udlevering.

Det er planlagt, at der efterbehandles til jordbrugsmæssig drift med flade, dyrkbare skråninger til omgivende landbrugsjorde.

Indvindingen er planlagt til at foregå fra nord mod syd, og der efterbehandles løbende. Efterbehandling af skråninger foretages ved opbygning.

Indvinderen skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen er væsentlig ændret.

Beregningen af sikkerhedsstillelsen er foretaget ud fra ansøgningens udkast til grave- og efterbehandlingsplan. Planen viser indvinding i etaper, og beløbet er fastsat ud fra et åbent graveareal på 10 ha ad gangen. Beløbet for sikkerhedsstillelsen er fastsat til 1.700.000 kr. Sikkerhedsstillelsen kan forventes genberegnet, reduceret eller øget, såfremt forudsætningerne i grave- og efterbehandlingsplanen ændres væsentligt.

E.9. Konklusion

Ud fra en afvejning af ovenstående og de hensyn og interesser der i øvrigt skal varetages gennem råstofloven, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades på de fastsatte vilkår.

F. Grundlag for tilladelsen

F.1. Ansøgningens indhold

- Ansøgningsskema modtaget af Region Midtjylland den 14. marts 2019, samt tilretning af ansøgt areal af 25. april 2019 og ændringer til gravedybde, driftstid og efterbehandlingsmetode af 6. februar 2020 og 2. marts 2020.
- Ansøgningen angår ejendommen matr.nr. 2a og 4b Sønderhede, Sevel, Bjørnkærvej 11, 7830 Vinderup i Holstebro Kommune.

Kortet viser det oprindeligt ansøgte areal inden det blev tilrettet. Afgrænsningen mod øst og størrelsen stemmer ikke overens med det tilrettede areal. Det tilrettede areal fremgår af kortridset i bilag A.

- Det ansøgte indvindingsområde udgør, efter tilretningen, 24 ha af ejendommen, og fremgår af bilag A.
- Der søges om tilladelse til en forventet årlig produktion af 375.000 m³ sand, grus og sten, indvundet over grundvandsspejlet.
- Der søges om tilladelse til gravning i 10 år.
- Gravningen vil foregå i etaper af 10 ha. Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet ca. 7-10 meter under terræn.
- Følgende typer maskiner og anlæg planlægges benyttet i forbindelse med indvindingen:
 1. gummihjulsæssere, 2 stk.
 2. tørsigteanlæg, 2 stk.

3. Maskinel til muldafrømning og efterbehandling (type og antal ikke oplyst)

- De indvundne råstoffer oparbejdes delvist på produktionspladsen på matr.nr. 88i og 88k Sønderhede, Sevel, nord herfor.
- Det oplyses at der ikke vil foregå knusning i området. Knusning vil foregå i råstofgraven nord herfor, iht. gældende råstoftilladelse.
- Der vil ikke foregå vådsortering. Der søges således ikke om tilladelse til indvinding af vand.
- De forventede forbrug af drivmidler er angivet til 500 L hydraulikolie og 200.000 L dieselolie pr. år. Der tankes fra brændstoftanke placeret i container ved lager- og produktionspladsen.
- Mobile maskiner parkeres på lager- og produktionspladsen (matr.nr. 88i og 88k Sønderhede, Sevel) udenfor arbejdstid og mobile tanke opbevares på lagerpladsen (Viborgvej 328).
- Ønskede tilladte driftstidspunkter er angivet til mandag-fredag k. 7.00-18.00 og lørdag kl. 7.00-14.00 for gravning og oparbejdning samt mandag-fredag k. 6.00-18.00 og lørdag kl. 7.00-14.00 for udlevering og læsning.
- Støjniveau forventes at overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier. Der planlægges støjdæmpende foranstaltninger i form af etablering af støjvolde.
- Der planlægges støvdæmpende foranstaltninger i form af vanding efter behov og indkapsling af støvende processer.
- Affald i form af olieprodukter (ca. 500 L pr. år) og oliefiltre opbevares på Viborgvej 328, 7830 Vinderup og afleveres til Dansk Oliegenbrug. Der er en samletank til spildevand.
- Der er ikke oplyst om der er borer/brønde indenfor 300 meter.
- Tingbogsattest af 12. marts 2019.
- Råstofmaterialernes tilstedeværelse og kvalitet er dokumenteret i form af Råstofplan 2016.
- Det angives, at kørslen til indvindingsområdet sker ad eksisterende markveje med overkørsel til Viborgvej. Der foreligger en gældende overkørselstilladelse.
- Arealerne planlægges efterbehandlet til landbrugsmæssig drift med jævne, dyrkbare skråninger. Efterbehandling af skråninger foregår primært ved opbygning.
- Forslag til grave- og efterbehandlingsplan (dateret 14. marts 2019, udarbejdet af Nymølle Stenindustrier A/S).
- Kortbilag 1 i 1:10.100 benævnt "Kortbilag over ansøgt areal", udført af Nymølle Stenindustrier A/S, og dateret 14. marts 2019.
- Kortbilag 2, benævnt "Tilrettet ansøgt areal", udført af Nymølle Stenindustrier A/S, og dateret 25. april 2019.
- VVM-anmeldelse af 13. marts 2019.
- Høringssvar til udkast til råstoftilladelse af 6. februar 2020 og 2. marts 2020, som indeholder yderligere oplysninger og ændringer til ansøgningen (se afsnit F.2).

F.2. Høringssvar

Høring af myndigheder, foreninger og øvrige parter

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring i perioden 14. maj 2019 til 11. juni 2019 hos nedenstående myndigheder og 14. maj 2019 til 28. maj 2019 til nedenstående parter (naboer) inden udarbejdelse af udkast. Bemærkningerne fra høringen over ansøgningsmaterialet er indgået i udarbejdelse af udkast til afgørelse.

Efterfølgende har udkast til afgørelsen været sendt i høring til ansøger, Nymølle Stenindustrier, den 28. januar 2020 og til øvrige parter i perioden 4. maj 2020 til 4. juni 2020. Bemærkningerne fra høringen over udkast til afgørelse er indgået i udarbejdelse af den endelige afgørelse.

Regionens bemærkninger til høringssvarene kan ses under afsnit E.

Høringsberettigede:

- Holstebro Museum, info@kulmus.dk (hørt ved ansøgning)
- Holstebro Kommune, naturogmiljo@holstebro.dk
- Naturstyrelsen (ejendommen Bjørnkærvej 18, 7540 Haderup), nst@nst.dk
- Ejendommen Bjørnkærvej 10A, 7830 Vinderup
- Ejendommen Bjørnkærvej 11, 7830 Vinderup
- Ejendommen Bjørnkærvej 13, 7830 Vinderup
- Ejendommen Viborgvej 318, 7830 Vinderup
- Ejendommen Viborgvej 318A, 7830 Vinderup
- Ejendommen Viborgvej 326, 7830 Vinderup (hørt ved udkast)
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk (hørt vedr. fredskov og udkast)
- Nymølle Stenindustrier A/S (hørt ved udkast)

Regionen har modtaget høringssvar fra:

- Holstebro Museum af 16. maj 2019
- Holstebro Kommune af 13. juni 2019 og 25. maj 2020
- Miljøstyrelsen af 20. februar 2020
- Naturstyrelsen af 1. marts 2020 og 26. maj 2020
- Nymølle Stenindustrier A/S af 6. februar 2020 og 2. marts 2020 og 19. juni 2020
- Ejendommen Viborgvej 318, 7830 Vinderup af 4. juni 2020

Holstebro Museum

Udtalelse af 16. maj 2019 vedr. ansøgning

Region Midtjylland har den 14. maj 2019 anmodet Holstebro Museum i henhold til råstoflovens administrationscirkulære om en udtalelse i forbindelse med ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på matr. nr. 2a og 4b Sønderhede, Sevel i henhold til Museumslovens § 25-27.

Det berørte areal ligger umiddelbart vest for to fredede gravhøje samt vest for et kulturarvsareal, hvor der er registreret omfattende og meget velbevarede spor efter jernalderbebyggelse, jernproduktion mv. I det hele taget ligger det berørte areal i et område, hvor der er registreret utrolig mange fortidsminder – det være sig både bebyggelser, begravelser samt løsfund.

Holstebro Museum vurderer, at der er meget stor risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder i forbindelse med det planlagte anlægsarbejde, da området ligger i et arkæologisk hotspot. Et hvert anlægsarbejde i dette område bør ikke finde sted uden en forudgående forundersøgelse.

Hvis råstofindvinder alligevel vælger at gå i gang uden en forudgående forundersøgelse skal museet bemærke, at man er pligtig til at standse sit arbejde, når man påtræffer fortidsminder. Anlægsarbejdet skal jf. museumslovens § 27, stk. 2 øjeblikkeligt standses i det omfang, det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til Holstebro Museum, som vurderer, om der skal laves yderligere undersøgelser, inden anlægsarbejdet kan fortsætte.

I en eventuel indvindingstilladelse insisterer museet på, at der skal stå, at råstofindvinder skal kontakte Holstebro Museum i god tid forud for anlægsarbejdets opstart. Museet kontaktes på tlf. 96115010.

Regionens bemærkninger:

Region Midtjylland opfordrer til, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse, da Holstebro Museum har anbefalet det, og henviser til afsnit D.1.

Holstebro Kommune

Høringssvar af 13. juni 2019 vedr. ansøgning

Hermed høringssvar fra Holstebro Kommune i forhold til ansøgning om råstofindvinding på matr. 2a og 4b Sønderhede, Sevel.

Der er tidligere givet tilladelse til råstofindvinding på store dele af arealet, og Holstebro Kommunes input hertil har kommunen vedhæftet denne mail. Der er ikke de store ændringer, udover at arealet er blevet udvidet imod syd og den allerede gravede del imod nordøst er udgået.

*Holstebro Kommune har to bemærkninger udover det vedhæftede:
1. Umiddelbart er det meget nærliggende at tro, at den eksisterende tilladelse sammenholdt med den nye ansøgning er et forsøg på at omgå VVM-lovgivningen. Holstebro Kommune mener Region Midtjylland må forholde sig til denne problematik, idet dette også umiddelbart gør sig gældende ved andre grave i kommunen.*

Umiddelbart er det vel en tilsidesættelse af naboerne tarv, at der ikke gennemføres en egentlig VVM, når nu der faktisk er tale om sammenhængende arealer?

2. Dele af det opgravede materiale skal køres til anden matrikel for behandling

- de eksisterende skurvogne på matr. nr. 88i Sønderhede, Sevel mangler landzonetilladelse – dette skal der ansøges om
- forlængelse af tilladelse til lager m.m. på matr. nr. 88a Sønderhede, Sevel – dette skal der ligeledes ansøges om.

Høringssvar af 17. maj 2016:

Natur:

Naturbeskyttelseslovens § 3

Afstanden fra graveområdet til nærmeste område med grundvandsafhængig § 3-natur er ca. 500 meter. Da der vådgraves, eller oppumpet vand straks geninfiltreres i samme område, er der ikke risiko for negativ påvirkning af nærliggende § 3-natur.

Vurdering i forhold til Natura 2000 og bilag IV-arter

Følgende arter fra EF-habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

- Spidssnudet frø og løgfrø, stor vandsalamander og strandtudse
- Odder
- Birkemus
- Småflagermus
- Markfirben
- Grøn kølleguldsmed
- Vandranke og gul stenbræk

Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter i området.

Arterne vurderes ikke at blive påvirket af projektet.

Efterbehandling

Etablering af naturområder kan indgå som et vilkår for efterbehandling i en evt. råstoftilladelse, og der kan således skabes mere natur end før eventuel gravning.

Grundvand:

Det ansøgte areal ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, udenfor indvindingsopland til alment vandværk og udenfor nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Dog støder den sydlige afgræsning af området op imod et NFI. I forhold til efterbehandling betyder nærheden til NFI, at det anbefales, at der efterbehandles til natur eller ekstensiv landbrug. Dette bør indgå i en samlet vurdering.

I forhold til risiko for forurening af grundvandet skal der stilles vilkår om, at der ikke må anvendes stoffer eller andet, der kan forurene grundvandet, hvis der etableres vaskesø eller graves under grundvandsspejlet.

Virksomhedsgruppen:

Der bør stilles følgende vilkår i tilladelsen:

Støj

1. Virksomhedens samlede støjbidrag – målt eller beregnet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau – må ved boliger i landzone ikke overstige følgende værdier:

Område	Mandag til fredag kl. 07:00 – 18:00. Lørdag kl. 07:00 – 14:00	Mandag til fredag kl. 18:00 – 22:00. Lørdag kl. 14:00 – 22:00. Søn- og helligdag kl. 07:00 – 22:00	Alle dage kl:22:00-07:00
Det åbne land	55 dB(a)	45dB(a)	40 dB(a)

2. Tilsynsmyndigheden kan stille krav om kontrolmålinger af støj, hvis der skønnes at være behov for det.
Kontrolmålinger af støj skal foretages og afrapporteres efter retningslinjerne i bilag A (se nedenfor). Tilsynsmyndigheden skal underrettes om tidspunkt for støjmålinger, før de udføres. Inden støjmålinger udføres skal oplæg til måleprogram sendes til - og accepteres af tilsynsmyndigheden.
Tilsynsmyndigheden kan forlange gentagelser af støjmålinger og beregninger, dog højst én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser overskridelse af støjvilkåret.
Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal virksomheden sammen med rapport om målinger/beregninger indsende forslag til støjreduktion med tidsplan for gennemførelse.

Støv

4. Der skal stilles krav om mulighed for vanding af graveområdet og intern kørevej.

Driftstid

5. Driftstider skal vilkårsfastsættes i tilladelsen.

BILAG 1

Regler for kontrol af støjvilkår:

- Dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal ske ved støjmålinger i omgivelserne, udført efter Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og 6/1984 eller kildestøjsmålinger kombineret med beregning udført efter den nordiske beregningsmodel for ekstern industristøj som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.
- Målinger og beregninger skal udføres af et firma/laboratorium, der er akkrediteret til støjmålinger eller af en person, som er certificeret til at udføre sådanne målinger, jvf. Miljøstyrelsens bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger 1353 af 11. december 2006.

- Målinger og afrapportering skal udføres som angivet i bekendtgørelsens bilag 4.
- Støjgrænsen anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier ligger under vilkårets grænseværdi med tillæg af måleubestemthed. For faste støjklilder kan der normalt accepteres en maksimal måleubestemthed på 3 dB(A), jvf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, pkt. 3.5.
- Ved beregninger skal rapporten indeholde de nødvendige oplysninger om beregningernes forudsætninger. Støjklilderne skal beskrives, og deres kildestyrke angives. For hver enkelt støjkilde, hvor der foretages målinger, skal desuden angives lydtrykniveauet i dB(A), målt i et geometrisk veldefineret og - så vidt muligt - let tilgængeligt kontrolpunkt tæt på kilden. Jvf. Miljøstyrelsens vejledning 5/1993 pkt.3.1. Kontrolmålinger skal udføres, når virksomheden er i drift ved maksimal belastning, og driftsforholdene skal beskrives i målerapporten.

Vandløb:

Der er tale om sand sten og grus som ønskes indvundet. Der er ikke angivet behov for at skulle foretage afværge pumpninger eller grundvandssænkninger i ansøgningsmaterialet, som vil kunne belaste nærliggende grøfte eller på vandløbene nuværende hydrauliske forhold.

Tilladelsen til indvinding vurderes ikke at give anledning til negative påvirkninger af områdets vandløb eller grøfter, som er beliggende i en afstand af minimum 400 meter fra det udpegede graveområder, da der ikke foretages grundvandssænkninger eller afledning af vand fra råstofindvindingsarealerne (se kort nedenfor).

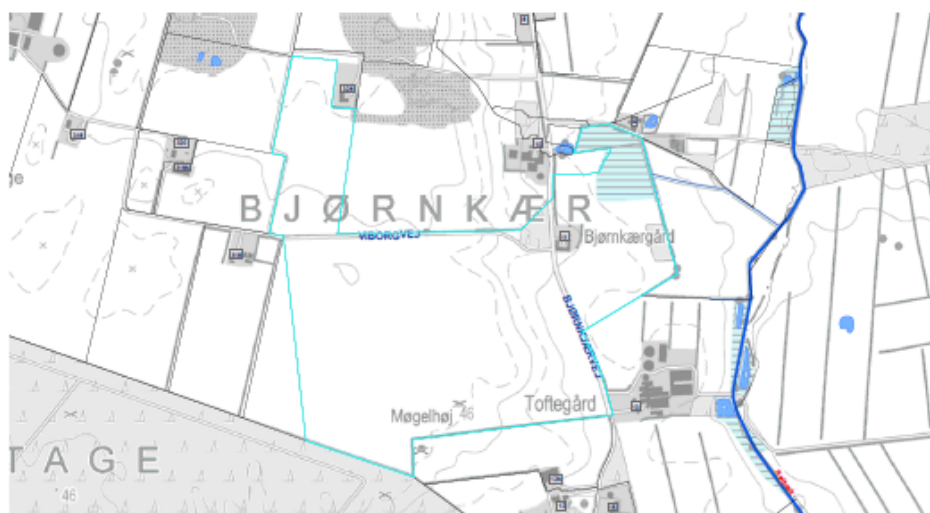
Afsnit om dræn

Det bør fremgå i et afsnit omhandlende dræn, at der stilles følgende vilkår:

Såfremt der i forbindelse med indvindingen afdækkes dræn, som har betydning for afvanding af anden mands ejendom, skal drænet omlægges så den nuværende afvanding som minimum fastholdes.

Plan:

Ingen bemærkninger, da graveområdet er indenfor det planlagte.

Trafik og Park:

Trafik og Park har ikke bemærkninger til sagen, da det fremgår af sagen, at der anvendes interne veje samt eksisterende udkørsel til Viborgvej.

Byggeri og Ejendomme:

Ingen bemærkninger

Landzone:

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at der opstilles containere og skure (Regionen kan oplyse, at containere og skure opstilles på lager- og produktionspladsen mod nord). Det er ikke oplyst, hvor og i hvor lang tid containere og skure opstilles. Der gøres opmærksom på, at opstilling af containere og skure i mere end 6 uger i landzone kræver landzonetilladelse og byggetilladelse, som skal søges separat via bygogmiljoe.dk.

Bygge- og beskyttelseslinjer:

Den sydlige del af området er omfattet af skovbyggelinje, se kortbilag. I den sydlige del af området er der en gruppe gravhøje, hvoraf de to (F2106:33 og 44) ligger op til graveområdet. Gravhøje er beskyttet jf. § 29 e og f i Museumsloven og der må ikke på fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor. Desuden er der en 100 m beskyttelseslinie omkring fortidsminderne jf. § 18 i Naturbeskyttelsesloven. Inden for de 100 m er der forbud mod forandring af arealet.

Mod nord, er der et beskyttet dige langs grusvejen, der fører ind til Bjørnkærvej 11 i øst-vestgående retning (Regionen: diget ligger udenfor det ansøgte areal). Diget er ikke registeret som beskyttet, men findes på de historiske høje-lave målebordskort og er fortsat erkendelig i landskabet. Diger er beskyttede i.h.t. Museumslovens § 29a. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af digerne.

Midt i graveområdet er der registreret et ikke fredet fortidsminde (gravhøje). Findes der fortidsminder på arealerne er disse omfattet af Museumslovens § 27, stk. 2, der påbyder standsning af jordarbejde

samt anmeldelse af fortidsminde fund til Holstebro Museum, der er nærmeste kulturhistoriske museum med arkæologisk ansvarsområde. Udover de ikke-fredede fortidsminder ligger graveområdet tæt på et udpeget kulturarvsareal, se kortbilag. Kulturarvsarealerne har som funktion at advare potentielle bygherrer om, at der er væsentlige fortidsminder i et område, og at det kan være hensigtsmæssigt at revurdere anlægsarbejdet, så fortidsminderne bevares på stedet. Derved kan bygherrens omkostninger til de arkæologiske undersøgelser reduceres. Kulturarvsarealerne er tænkt som et incitament til at bevare fortidsminderne.

Grundet de mange kulturhistoriske elementer i området bør Holstebro Museum inddrages og vurderer om en arkæologisk forundersøgelse er nødvendig forud for udnyttelsen af råstoffer i området.

Byggeri kræver landzonetilladelse, da det ikke vurderes at være en direkte del af råstofindvindingen. Holstebro Kommune træffer afgørelse om landzonetilladelse, da Planloven ikke indgår i samordningspligten jf. administrationscirkulæret nr. 9418 af 23. juni 2014 (se § 1, stk. 2). Se også 9.3 i Vejledning om administration af råstofloven nr. 10149 af 3. september 2012.

Støjvold/mulddepot er en integreret del af råstofindvindingens terrænbearbejdning indenfor det ansøgte råstofindvindingsområde. Støjvolden/mulddepotet afvikles i forbindelse med den efterbehandling, der er en integreret del af råstofindvindingen. Støjvold/mulddepot vurderes, at være en del af indvindingen og er dermed undtaget for landzonetilladelse jf. Planlovens § 36, stk. 1, nr. 6.

Høringssvar af 25. maj 2020 vedr. udkast til tilladelse

I forhold til grundvand, så synes jeg fortsat, at der mangles et vilkår, om at grundvandsspejlet skal fastlægges, og der ikke må graves nærmere end x meter til denne. Det vi ser er jo, at der ofte kommer til at stå en sø i bunden af graven, hvor der så ikke kan dyrkes. Ved den efterfølgende dyrkning med brug af gødning og sprøjtemidler, kan der så ske direkte afstrømning til søen...

Umiddelbart er det fint med vilkår 28, Der må ikke graves under grundvandsspejl – men denne er ikke fyldestgørende, når det skal sikres, at der ikke bagefter bliver en sø. Det kan gøres ved, at der stilles følgende vilkår:

"Der må ikke graves under grundvandsspejl, og det skal sikres, at der ikke noget sted graves nærmere højeste grundvandsspejl end 1,5 meter ved efterfølgende udlægning af minimum 0,5 meter muld. Skal der ikke udlægges muld, skal afstanden være 2 meter over højeste grundvandsspejl. Ansøger skal udføre en pejleboring, hvor højeste grundvandsspejl fastlægges."

Ved at der altid arbejdes ud fra, at der skal være 2 meter jord over grundvandsspejlet, tages der højde for fremtidige klimaændringer med stigende vandspejl. Dette tages der også højde for ved alle andre projekter i dag, og hindre at der efterfølgende kommer § 3-kortlægninger på arealerne.

Alternativt bør der i efterbehandlingsplanen og tinglysningen sikres, at hvis der opstår en sø, så skal det til en hver tid sikres, at der ikke kan ske direkte afstrømning til denne. Herved sikres vandkvaliteten for enkeltindvindere, der ofte indvinder drikkevand meget terrænnært.

Måske kan regionen tilføje at støjvolden (s. 6) kræver landzonetilladelse fra Holstebro Kommune og den må ikke give anledning til, at gener fra overfladevand ikke for naboerne (der er udelukkende jorddepot, der er undtaget for landzonetilladelse – dvs. det kommer an på det primære formål med volden). Det står som vi har svaret at det er undtaget (s. 34). Bliver volden fjernet igen? Hvis ja og hvis det primære formål er mulddepot (og sekundært støjvold), så vil det vel være ok.

S.13:

"skal der søges særskilt om byggetilladelse ~~eller~~ og landzonetilladelse til dette. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne, brovægte, tankanlæg eller lignende. Der henvises til Bygningsreglementet. Ansøgning skal indsendes til kommunen."

S. 33:

"Mod nord, er der et beskyttet dige langs grusvejen, der fører ind til Bjørnkærvej 11 i øst-vestgående retning (Regionen: diget ligger udenfor det ansøgte areal). Diget er ikke registeret som beskyttet," Diget er ikke registreret på det vejledende kort over beskyttede diger, men er omfattet af beskyttelsen i Museumsloven (Holstebro Kommune vil lige få det rettet hos Slots- og Kulturstyrelsen).

Regionens bemærkninger:

Region Midtjylland har præciseret vilkår 28 og tilføjet vilkår 29 samt ændret afsnit D.2 på baggrund af Holstebro Kommunes høringssvar. Regionens bemærkninger til grundvand fremgår af afsnit E.2. Øvrige bemærkninger til høringssvarene fremgår af afsnit E.2-E.8.

Miljøstyrelsen

Svar til regionens spørgsmål af 20. februar 2020

Region Midtjylland har den 17. februar 2020 stillet Miljøstyrelsen to spørgsmål om råstofindvinding i nærhed af fredskov i forbindelse med udarbejdelsen af udkastet til nærværende råstoftilladelse.

Regionen stillede følgende spørgsmål:

1. Hvilken afstand anbefaler Miljøstyrelsen at holde fra gravearealet til matr.nr. 1d Sønderhede, Sevel for at sikre, at fredskoven ikke bliver påvirket af råstofindvindingen?
2. Har Miljøstyrelsen kendskab til om terrænsænkning (som følge af råstofindvinding) kan påvirke vand-/næringsforsyningen til en skov?

Miljøstyrelsens svar:

Miljøstyrelsen har kigget på et par udvindinger i fredskov.

Den ene er Dejbjerg Plantage, hvor der ikke ser ud til at ske nogen påvirkning af nåletræerne, der står direkte ud til afgravningsskrænten (luftfoto fra 2007 sammenlignet med luftfoto fra 2019).

I Siem Skov blev der lavet undersøgelser om påvirkning af en mose, her har man holdt en sikkerhedsafstand på 20 til 40 m til mosen. Der er ingen påvirkning af mosen ved råstofudnyttelsen.

Miljøstyrelsen vil vurdere, at langt den vigtigste vandtilførsel sker fra oven og størstedelen af denne optages i kronetaget.

Sker der gravning under grundvandsspejlet og dermed en påvirkning af dette, kan det måske påvirke træernes vækst, såfremt deres rødder har kontakt til grundvandsspejlet.

Miljøstyrelsen vil anbefale en sikkerhedsafstand til diget / egetræerne på 10 m i dette tilfælde.

Regionens bemærkninger:

Region Midtjylland har lagt Miljøstyrelsens anbefaling til grund for afstandskravet til matr.nr. 1d Sønderhede, Sevel (vilkår 25).

Naturstyrelsen (ejer af matr.nr. 1d Sønderhede, Sevel)

Bemærkning modtaget den 1. marts 2020 og høringssvar af 26. maj 2020 vedr. udkast til tilladelse

Naturstyrelsen vil gerne gøre opmærksom på følgende:

1. Screeningen behandler ikke råstofgravningens effekt på skovbrynet herunder træernes vækst. (Opfølgning: Skovlovsmyndigheden har efterfølgende anbefalet, at der holdes en afstand på minimum 10 meter til fredskovsgrænsen/skel hvor der ikke graves eller rømmes muld).
2. Naturstyrelsen skal gøre opmærksom på at skelforholdene på dele af strækningen er uklare, men at NST mener, at NST ejer hele skovdiget og 5 alen (ca. 3,2 meter) udenfor/nord for diget på strækningen. NST vil undersøge ejendomsforholdene nærmere og vil sætte som vilkår, at der ikke indvendes råstoffer på NSTs arealer. (Opfølgning: Ifølge Naturstyrelsens interne skel-/hegnsregister er Naturstyrelsen ejer af 5 alen på nordsiden af diget).

Idet begge disse bemærkninger er indarbejdet i udkast til råstoftilladelsen (vilkår: B.1.6 samt B.1.25), har Naturstyrelsen ikke yderligere bemærkninger til vedlagte materiale.

Regionens bemærkninger:

Ad 1. Bemærkningen vedrører screeningsafgørelse meddelt den 3. februar 2020 af Region Midtjylland. Regionen træffer en ny screeningsafgørelse i sagen på baggrund af ny viden om miljøforholdene, indkomne bemærkninger samt ændringer til ansøgningen. Region Midtjylland har lagt Miljøstyrelsens anbefaling til grund for afstandskravet til matr.nr. 1d Sønderhede, Sevel (vilkår 25).

Ad 2. Af denne grund har regionen stillet vilkår om, at der skal ske en skelfastlæggelse mellem matr.nr. 1d Sønderhede, Sevel og hhv. matr.nr. 2a og 4b Sønderhede, Sevel (vilkår 6).

Nymølle Stenindustrier A/S

Høringssvar af 6. februar og 2. marts 2020 vedr. udkast til tilladelse

Region Midtjylland har opsummeret ansøgers bemærkninger til følgende:

Ændringer i og tilføjelser til ansøgningen:

- Der tilføres råstoffer fra matr.nr. 2a og 4b Sønderhede, Sevel (*indeholdt i denne tilladelse*) til oparbejdning på og udlevering fra 88i og 88k Sønderhede, Sevel (*råstoftilladelse af 5. oktober 2017*), og ikke omvendt.
- Der graves i etaper af 10 ha ad gangen.
- Ansøgte driftstider ændres til
 - mandag-fredag 6.00-7.00 for læsning og levering, og
 - mandag-fredag 7.00-18.00 og lørdage 7.00-14.00 for fuld produktion.Oprindelig ansøgt driftstid var fuld produktion mandag-fredag 6.00-18.00 og lørdage 7.00-14.00.
- Gravedybde ændres til ca. 7-10 meter under terræn, fremfor de 17 meter nævnt i den oprindelige ansøgning.
- Der efterbehandles ved opbygning, ikke neddosning.
- Der vil i kortere perioder blive anvendt maskinel til muldafrømning og efterbehandling, udover maskinel oplyst i den oprindelige ansøgning.

Bemærkning til udkast til råstoftilladelse:

- Der mangler begrundelse for vilkåret om at gravearealet skal afsættes af en landinspektørvirksomhed. Nymølle Stenindustrier har moderne opmålingsudstyr, der kan afsætte gravegrænsen med ligeså god sikkerhed (*vilkår 7*).

- Der mangler begrundelse for vilkår om godkendt materiel (*vilkår 10*) og præcision af hvad det kræver af indvinder for at få en godkendelse af yderligere materiel.
- Der mangler begrundelse for at der skal etableres støjvold mod beboelsesejendommen vest for indvindingsområdet (*vilkår 18*).
- Der mangler begrundelse for vilkår om at der ikke må graves nærmere beskyttelseszoner til gravehøjene mod øst end 3 meter (*vilkår 27*).
- Der mangler begrundelse for vilkår om afstand til indvindingsområdets afgrænsning ved efterbehandling (*vilkår 45*), og vilkåret er uklart.

Regionens bemærkninger:

Vilkårene 7 og 27 er blevet ændret som følge af høringssvaret, de øvrige er fastholdt. Begrundelserne herfor ses af afsnit E.2-E.8.

Høringssvar af 19. juni 2020 vedr. høringssvar fra Viborgvej 318

Vi har følgende bemærkninger til naboens høringssvar:

*Råstoffsourcing er en overordnet national interesse. Så det er naturligvis vigtigt, at råstofforekomsterne udnyttes fuldt ud, der hvor de er. Afsætningen i en grusgrav svinger nøje i takt med konjunkturerne, en længere periode med lavkonjunktur vil således betyde en forlænget indvindingsperiode, og den fremsendte ansøgning tager højde for en sådan situation. Vi forventer at grusgraven er færdigudgravet tidligere end 10 år. Vi vil også drøfte dette med naboen. De 10 år omfatter med nærværende tilladelse også den tid, der anvendes til efterbehandling af området, hvilket er en stramning i forhold til tidligere tilladelser (*vilkår 41 og 47*).*

*Nymølle har som udgangspunkt ikke noget ønske om at producere på lørdage, men der kan opstå behov for at arbejde lørdage pga. afviklingen af større anlægsprojekter, der kan have både national og regional interesse. Vi sikrer, at de skærpede støjvilkår om lørdagen overholdes (*vilkår 14*) og arbejder kun fra 7-14 lørdage (*vilkår 11 og 12*). Vi vil fremadrettet informere vores nabo bedre omkring evt. nødvendighed af drift om lørdagen og den forventede varighed heraf.*

Vilkår 18 viderefører krav fra tidligere efterbehandlingsplan om støjvold mod Viborgvej 318. Volden, som er ca. 2 meter høj og beplantet, er placeret for at beskytte ejendommen mod støj og støv.

Der skal i forbindelse med nærværende tilladelse laves ny efterbehandlingsplan, dette arbejde sættes omgående i gang. Efterbehandlingsplanen vil tage hensyn til levevilkår for digesvaler.

Nymølle overholder naturligvis vilkår vedr. digesvaler. Vi er nødsaget til at fjerne friske huller fra digesvaler, hvis disse opstår i den aktive gravefront hen over en weekend, således at digesvalerne ikke når at etablere rede.

Med hensyn til støv så vander Nymølle kørevejen før arbejdsopstart tidligt om morgenen og igen kl. 9 samt efter behov. Da naboen bor vest for grusgraven er vi særligt opmærksomme på vanding, når vinden kommer fra øst.

Viborgvej 318, 7830 Vinderup

Høringssvar af 4. juni 2020 vedr. udkast til tilladelse

Vilkår 1: Vi mener at en indvindingsperiode på max 5 år må være rimelig. Bilag A's oversigt over hvad der har været gravet (2019) er langt fra virkeligheden i dag, hvor mindst 2/3 af arealet er færdiggravet.

Vi har i forbindelse med tidligere lange indvindingsperioder oplevet, at indvindingen har været stoppet i år, hvilket forlænger den tid, vi skal bo i et indvindingsområde. Derfor mener vi, at indvindingsperioden skal forholde sig til en realistisk færdiggørelsestid.

Vilkår 11-12: Vi vil gerne gøre indsigelse mod at det tillades, at der arbejdes om lørdagen. Belastningen ved at bo i et indvindingsområde er meget høj, så høj, at der politisk diskuteres compensation til naboer. Generne udvides, ved lørdagsarbejde til den dag, hvor vi som andre gerne vil kunne holde fri uden støj, støv, larm og kørsel fra arbejdet i området. Det er os endnu mere uforståeligt, at der så om lørdagen må støjес mere (45 dB(A)) end til hverdag (40 dB(A))

Vilkår 19, 20 og 22: Vi vil gerne have specificeret hvem der vurderer og hvordan det kontrolleres, at der ikke er støvgener fra transportvejene. Vi oplever i tørre perioder meget store støvgener, så vi ikke kan tørre tøj udendørs, så vi må flytte vores dyr til mere støvfrie fælder på ejendommen.

Afsnit D.4: Vi vil gerne vide hvem og hvordan dette påbud kontrolleres. Der er utroligt mange digesvalereder i området, og vi kan allerede i år se, at nogle af dem er forsvundet ved graveområderne.

Regionens bemærkninger:

Regionen henviser til afsnit C.1 vedr. indvindingsperiodens længde samt afsnittet Digesvaler under afsnit E.3 vedr. digesvaler.

Vedr. støj: Regionens begrundelse for de tilladte driftstider fremgår af afsnittet Driftstider under afsnit E.4. Regionen har sænket

støjgrænsen for drift om lørdagen kl. 7.00-14.00 til 45 dB(A), fremfor Miljøstyrelsens vejledende støjgrænse på fra 55 dB(A) (se også vilkår 14 og afsnittet Støjgrænser under afsnit E.4).

Vedr. støv: Det er Region Midtjylland der fører tilsyn med og håndhæver vilkårene om begrænsning af støv fra råstofindvindingen. Hvis der opleves støvgener fra råstofgraven, opfordrer Region Midtjylland til at der tages kontakt til regionen på tlf. 78 41 19 99 eller direkte til Nymølle Stenindustrier A/S på tlf. 46 56 09 00, gerne idet generne opleves så de kan afbødes med det samme.

G. Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort tirsdag den 8. september 2020 på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen for denne råstoftilladelse skal indgives inden tirsdag den 6. oktober 2020.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig via klageportalen for myndigheden, der har truffet afgørelsen eller meddelt dispensationen. Denne myndighed benævnes 1. instansen og fremgår under den enkelte afgørelse/dispensation i de efterfølgende afsnit.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til 1. instansen. Hvis 1. instansen fastholder afgørelsen, sender denne klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget på nævneneshus.dk](#).

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

G.1. Råstofafgørelsen¹²

Afgørelsen kan jf. råstoflovens § 13 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, se klagevejledningen. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Rettidig klage har jf. råstoflovens § 16 stk. 8 opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

G.2. Screeningsafgørelsen iht. miljøvurderingsloven¹³

Afgørelsen kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. miljøvurderingslovens kap. 18, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, se klagevejledningen. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder et nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller

¹² LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer

¹³ LBK nr. 973 af 25/06/2020 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

G.3. Afgørelsen iht. habitatbekendtgørelsen¹⁴

Region Midtjyllands vurdering af, at det ansøgte projekt ikke påvirker Natura 2000-områder, og at der derfor ikke skal udføres en konsekvensvurdering, kan påklages efter klager reglerne i råstofloven.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til, jf. råstoflovens regler om klageadgang.

¹⁴ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

H. Orientering

Kopi af afgørelsen samt bilag er i dag sendt til:

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Holstebro Museum, info@kulmus.dk
- SKAT, Kontrolafdelingen, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN Holstebro, holstebro@dn.dk
- Friluftsrådet Limfjordsyd, limfjordsyd@friluftstraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF Vestjylland, lholmh@gmail.com
- Holstebro Kommune, naturogmiljo@holstebro.dk
- Naturstyrelsen (ejendommen Bjørnkærvej 18, 7540 Haderup), nst@nst.dk
- Ejendommen Bjørnkærvej 10A, 7830 Vinderup
- Ejendommen Bjørnkærvej 11, 7830 Vinderup
- Ejendommen Bjørnkærvej 13, 7830 Vinderup
- Ejendommen Viborgvej 318, 7830 Vinderup
- Ejendommen Viborgvej 318A, 7830 Vinderup
- Ejendommen Viborgvej 326, 7830 Vinderup

I. Bilag

- A. Kortrids over det tilladte indvindingsområde
- B. Screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven